

A°. 1829.

BREDASCHÉ

Woensdag

COURANT.

den 9 December.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, ontvangen hebbende eene Circulaire van Z. E. den Heer Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, d.d. 26 November 1829, houdende:

trekkelijk het verleen van ondersteuning in den op handen zijnde Winter; Gelet op de consideratien van het Kollegie van Heeren Regenten over de Armen binnen deze Stad, omtrent de bestaande noodzakelijkheid tot het verstrekken van buitengewoon onderstand, en de meest geschikte wijze om daarin met orde en bedachtzaamheid te werk te gaan, ten einde te beter het voorgestelde doel te bereiken;

BRENGEN bij deze ter kennis der Ingezeten, dat, in den loop dezer maand December, door eene Commissie uit het gemelde Armbestuur, vergezeld van de Wijkmeesters, in iedere der vier Wijken dezer Stad, eene Lijst zal worden aangeboden, ter inschrijving der giften, voor welke men zich gedurende den aanstaanden Winter, Maandelijkse, dat is: voor de maanden December, Januarij en Februarij, zal willen verbinden, en welke bijdragen zullen worden aangewend, om daaruit, hetzij door extra-bedeeling in geld, of door verzorging van voorwerpen van noodruft, ofte wel door beiden te gelijk, naarmate van omstandigheden, in de eerste behoefte van de Armen en verder, ten gevolge van gebrek aan arbeid, tot onvermogen vervallen Inwoners te voorzien.

Had het Stedelijk Bestuur steeds het genoegen te ondervinden, dat, wanneer het te doen ware om hulpbehoevenden, zelfs van andere gewesten, te ondersteunen, dezelve verwachting nimmer is te leur gesteld geworden, met hoe veel te meer vertrouwen mag hetzelfde dan niet te gemoet zien, dat aan de voorgemelde intekening ten behoeve van *zoodanigen* Stadgenooten, door de meervermogenen volgaarne zal deel genomen worden, en de daartoe benoemde Commissie, door eene ruime bijdrage, alzoo zal worden in staat gesteld, om aan de zoodanigen hunner medelingezetenen, welke ten gevolge van den hooger prijs der eerste levens behoeften en bij mangel aan handen-arbeid, in staat van volslagen gebrek verkeer, zoo veel mogelijk hulp in hunne beklagelijke omstandigheden toetebrenge.

Het is een grondtrek van het karakter der Bredanaars, om hulp en bijstand te verleen, waar die noodig zijn, en het Stedelijk Bestuur kan zich alzoo ontslagen achten van de verplichting om meerdere drangredenen aan te voeren, ten einde te mogen worden in staat gesteld om den kommer te doen leenigen van hen, die daarop eene regtmatische aanspraak kunnen maken; en dat de noodzakelijkheid daartoe thans in eene ruime mate aanwezig is, daaraan zal geen gevoelig hart twijfelen, maar zich veel eer beijveren om aan dien aandrang ter opvolging van den edelen plicht der mededeelzaamheid te beantwoorden.

BREDA, den 3 December 1829.

D. E. R. O. Y, vt.
Ter Ordonnantie van Dezelfen;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIKES.

NEDERLANDEN.

Rama, — 7 December.

Gisteren is de verjaring van den geboortedag van onzen veelgeliefden prins van Oranje alhier met veel plegtigheid gevierd geworden. Des middags had er groote parade van ons garnizoen plaats, waarbij voor het eerst onze nieuw georganiseerde schutterij tegenwoordig was, dewelke, in militaire tenue en in vaardigheid in het manoeuvreren, in niets behoefde te wijken voor de zoo wel geoeffende militairen der alhier in bezetting liggende afdeeling en derzelver heerlijke houding. Ook hadden wij hier op nieuw de heerlijke rijdende artillerie te bewonderen, welke wedergade vaelligt moeijelijk aan te treffen zal zijn.

Heften avond wordt er, door de heeren officieren, in de Societijt op de groote markt, ten huize van L. Oers, een groot bal gegeven.

— Onze lezers zullen, uit onze vorige nummers en uit andere publieke papieren, ten overvloede weten, » dat de heer Brugmans, » door de staten, der provincie Holland, gekozen tot, en door den » koning bevestigd als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; — niettegenstaande de regelmatigheid zijner benoeming; — niettegenstaande de grondwettelijke bevoegdheid van zijnen » persoon; — niettegenstaande de precedente aanneming en erkennung van leden van het Amortisatie-Syndikaat en zelfs van » de Permanente Commissie uit hetzelfde als leden der beide Kamers; — niettegenstaande de door hem, ten allen overvloede, » overgelegde, onbetwistbare bewijstukken; — niettegenstaande » zijn geloofsbrief, volgens art. 94 der grondwet, door de commissie » tot onderzoek der geloofsbriefen bij de Tweede Kamer is » onderzocht en in orde bevonden — door meergemelde Kamer » (enkel om dat hij den naam heeft van eenen vriend van Z. » Excell. den minister van justitie te zijn), met eene meerder-

heid van vijf-en-veertig leden, is afgewezen en belet, om » aan zijnen wettig verkregen en in orde bevonden lastbrief te » voldoen."

De heer Brugmans, die door de staten van Noord-Brabant, » echter de belangen van zijn vaderland steeds naar zijn vermo- » gen en met alle zelfopoffering wenshende te behartigen, en » alzoo, in dien geest, althans geen hinderpaal willende zijn, » dat, is het nood, zijne plaats in de Tweede Kamer zou kunnen » vervuld worden, heeft zich eerbiedig tot Z. M. gewend, met » verzoek, om als lid der Tweede Kamer eervol te worden ontslagen.

Zie hier in welke bewoordingen het Z. M., bij besluit van den 27sten November jl., geplaatst in de Staatscourant van zaterdag den 5den dezer, en ingevolge van het bovenstaande als premissen, behaagd heeft, dit ontslag te verleen:

» In, aanmerking nemende, dat, hoexeer, de onderwerpelijke » zaak, uit haren aard, in minder spoed vereischende omstandig- » heden, eene andere voorziening onzentwege zoude kunnen vor- » deren, het algemeen belang thans vereischt, dat de staten der » provincie Holland, zonder verwijl, in de gelegenheid worden » gesteld, om, door het kiezen van een ander lid voor de Tweede » Kamer der Staten-Generaal, in de voltalligheid haer afgevaar- » digden in dezelve Kamer te voorzien.

» Hebben goedgevonden en verstaan:

» 1°. Het, door den heer Mr. P. A. Brugmans, aangeboden » ontslag, als door de staten van Holland gekozen tot lid, voor de » Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij dezen aan te nemen, » met betuiging aan denzelfden, dat Wij het door hem in de- » zen gegeven blijk van belangeloze vaderlandsliefde met er- » kentenis ontvangen hebben en op noemens prijs stellen; en

» 2°. Den heer Mr. P. A. Brugmans medelien bij dezen te » ontslaan van den door hem in de bovengemelde betrekking in » Onze handen afgelegden eed."

Wij behoeven onze lezers deze doorluchtige woorden niet uit te leggen, om hen te doen begrijpen, dat Z. M. er niet geheel onverschillig over is, dat de Tweede Kamer een' man, door de provinciale staten van Holland goedgekeurd en door Hoogstedenzelf in den eed genomen, onder een volstrekt nietig en ongemotiveerd voorwendsel, heeft gelieve af te keuren, maar willen hen doen opmerken, dat Hollands leeuw begint te ontwaken, dat de bij de meesten onzer roerzieken ongekende kracht der vult, welke, eenwen lang, zeven pijlen heeft weten bij een te houden, de spreuk zijner vaderen getrouw, er ook wel achttien zal weten te omvatten.

— De heer P. A. Brugmans is, naar wij vernemen, door Z. M. tot staatsraad in buitenwone dienst benoemd, hebbende de, staten van Holland, laatstleden vrijdag, den heer J. Op ten Hof, van Amsterdam, in dezelfde plaats, tot lid der Tweede Kamer benoemd, terwijl de twee andere vakante plaatsen, die van de heeren van de Spiegel en Fontein Verschuier namelijk, door de heeren F. Frets, advocaat te Rotterdam, en jonkheer B. van Foreest, wethouder te Alkmaar, vervuld zijn.

Men wil, dat vele leden der staten van Holland, bij deze gelegenheid, verlangd hebben, dat de afwijzing van den heer Mr. P. A. Brugmans, als lid der tweede Kamer, een punt van deliberatie zou uitmaken; doch dat zulks, daar de tegenwoordige buitengewone beschrijving alleen de strekking had, om leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kiezen, verschoven is tot de gewone vergadering der staten van Holland in den zomer van het volgende jaar.

De provinciale staten van Zuid-Brabant hebben, in plaats van wijlen den heer Claassen-Moris, den heer F. Carnat de Graaf tot lid van de Tweede Kamer benoemd.

— Een der zuidelijke dagbladen vermeent te weten, dat er voorstellen van wege Z. M. zouden gedaan zijn aan eenige leden der oppositie, om in het ministerie te treden, onder anderen ook aan den heer de Brouckere. Dit zoude geene kleine promotie zijn: in tien jaren, van luitenant der artillerie, tot Minister!

Courage, heeren der artillerie! Schiet bij eenen rijke vrouw getrouwd en een' goeden advocaat in den arm genomen, braaf geschrœuwd en niets gezegd; een weinig de redevoeringen van Benjamin Constant gecompileerd, en uw fortuin is gemaakt. Wie zoude, in dat geval, ook langer voor een examen tot verkrijging van den graad van Kapitein willen werken. Ellendige beuzelingen, die de moeite niet beloonen: er staan andere wegen open, om de trappen van den troon te beklimmen! — Wij hebben, in ons vorig

nommer, aangemerkt, dat het goed is, wanneer het volk hen, die zich op den voorgrond stellen, kent.

— Bij alle de polemische discussies, welke, sedert de noodlottige vrijheid der drukpers, helaas, onze nederlandsche dag- en weekbladen zoo zeer bezig houden, zouden de geabonneerden aan onze noord nederlandsche officiële courant met recht kunnen verwachten, nu en dan eens een woordje ten voordeele der goede zaak te vinden; maar neen; daar heeft de bemoeit zich de nederlandsche staatscourant in het geheel niet. Veel liever vergast zij hare lezers (in haar no. 287) op een walgelijk sprookje, uit vuilaardige fransche dagbladen overgenomen, hoe Dom Miguel eigenhandig een vet varken gekeeld en met zijne smerige, bloedige handen het aangezicht van zijne minne gestreeld heeft. Wij zijn alles behalve dom Miguel's gezind, weten ook zeer wel, dat ons gouvernement hem niet heeft erkend en dat dus de staatscourant hem niet als eenen soeverein behoeft te behandelen. Maar hij is niettemin eens vorsten zoon, en, te recht of te onrecht, op eenen troon gezeten en moet diensvolgens niet beklad worden met vuile sprookjes, die, waar of onwaar, zeker door geene gouvernementen, contrast behoorden te worden overgenomen, zelfs dan niet; wanneer onze regering in openbaren oorlog met den verwerdiger was. Daar zijn zekere grenzen, welke niemand, en vooral geen officieel blad, van levende vorsten sprekende, mag overschrijden, op pene van met den *Courier, Belge* en andere dergelijke bladen gelijk gesteld te worden. En dan nog in welke taal! *l'aveugle gelach* b. v.; wij zouden gezegd hebben *schaterend gelach*; *Spekslager* b. v. Weet dan de *Buitenman*, die zulk een dik boek over het land-leven bij de wed. Allart heeft uitgegeven (*Zie ons nummer van den 22 Augustus dizee jaars*), dat spek niet *gestagd*, maar wel een varken geslagt wordt en dat men dus *varkens-slagter* schrijven moet en niet *spekslager*, al is dit woord dan ook in het gemeene spraakgebruik.

Van den Oosten.

Bij besluit van Z. M. van den 4den dezer, het departement der roomsch-katholieke eeredienst op nieuw van dat van binnenland-zaken afgescheiden zijnde, is de heer de Pelichy de Lichtervelde, thans officier bij de regtbank te Amsterdam, tot directeur-generaal voor de zaken, die eeredienst betreffende, benoemd.

— Naar wij vernemen zal er heden of morgen eene openlijke zitting van de Tweede Kamer zijn, waarin de vier nieuw be-noemde leden, indien geen van vier *à la Brignone* behandeld wordt, zitting zullen nemen.

F. R. A. N. K. R. J. K.

Breda, — 5 December.

Gisteren en eergisteren liep alhier het gerucht, dat de heer de Courvoisier zijne demissie genomen had en dat de heer Gournon de Kanville zegelbewaarder zou worden. Des avonds verzekerde men, dat het geheele ministerie onbonden zou worden.

Een Roomsche dagblad verzekert, dat een der wonderen onzer eeuw, de weg onder den Teem, niet onvoltooid blijven zal. Het voegt er zelfs bij, dat hetzelfde plan als te voren gevolgd zal worden en dat de heer Brunel op nieuw het bestuur over de wer-ken zal op zich nemen.

— Uit eene dépêche van den admiraal Rosamel, gedagteekend van de zee van Navarino, den 19 den november j., blijkt, dat een vreemdelijk onweder, waarvan gelukkig weinig voorbeelden voorhan-den zijn, in den vorigen nacht, over die stad was uitgebarsten. De bliksem is in de Citadel geslagen en heeft het kruidmagazijn doen springen. Honderd en eenige kannoniers, welke in het fort lagen, zijn de slagtoffers van dat onheil geworden; zijnde er 78 zwaar gekwetst van onder het puin gehaald; ook waren er reeds 17 doden gevonden; de overigen waren, bij het afzenden des briefs, nog vermist. Niet een huis in de geheele stad is bewoonbaar gebleven.

ADVERTENTIEN.

Voor VERK. AMORTISATIE SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, 1ste Ressort.
AGENTSCHAP te BREDA.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op de na-
vermelde dagen, uren en plaatsen, ten overstaan der respectieve
Heeren Burgemeesters, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer
Inspecteur der Domeinen in het 1ste ressort, publiek verkoopen
te weten:

Op Maandag, den 21sten December 1829, smorgens ten 10
uren ten Gemeentehuize van Prinsenhage.

80 Kavelen Eikenboomen staande in het Liesbosch onder Prinsen-
hage.

Op Dinsdag, den 22sten December 1829, smorgens om 10 uren,
ten Stadhuis van Breda.

20 Kavelen op stam staande Schaarhout, in het Liesbosch onder
Prinsenhage.

15 Kavelen dito, op het Speelhuis in den Polder, van Belcrum
onder Teteringen.

14 Kavelen dito in het Mastbosch onder 's Prinsenhage en Gin-
neken.

10 Kavelen dito op de Dominale Bouw-Hoeven te Klein-Zundert.

24 Kavelen dito in het Ulvenhoutsbosch onder Ginneken.

Op Woensdag, den 23 December 1829, smorgens om 10 uren ten
Gemeentehuis van Ginneken.

20 Kavelen Beuken-Boomen, staande in het Mastbosch onder 's
Prinsenhage en Ginneken.

24 Kavelen Masten-Boomen aldaar.

70 Kavelen Masten-Boomen in het Ulvenhoutsbosch.

En 17 Kavelen op stam staande Masten-Sparren, Brand en Ge-
rief-hout in de Nieuwe Bosch, bij Valkenberg onder Gilze.

Op Donderdag den 24 December 1829, s' smorgens om 10 uren,
ten Gemeente-huize van Ginneken voornoemd.

12 Kavelen dorre Eiken-Boomen liggende op de Montwerf in het
Liesbosch, onder 's Prinsenhage.

2 Kavelen dorre en omgewaaide Eiken en Masten-Boomen, lig-
gende bij het Plantagemeestershuis in het Mastbosch.

45 Kavelen Masten Sparren-Boonstaken en Dunsel, gehakt liggende
in onderscheiden perken van het Mastbosch onder 's Prin-
senhage en Ginneken.

4 Kavelen Masten en andere Snoeimutzaard aldaar.

20 Kavelen Masten Boonstaken en Dunsel, gehakt liggende in
onderscheiden perken van het Ulvenhoutsbosch.

En 5 Kavelen Masten Snoeimutzaard aldaar.

Alles breeder bij biljetten omschreven.

De konditien van verkoop liggende van heden af, dagelijks ten
kantore van den voornoemden Agent voor een ieder ter lezing,
terwijl bij de respectieve Plantagemeesters nadere informatie en
aanwijzing te bekomen is.

Breda, den 7 December 1829.

De Agent voornoemd,
M. S M I T S.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op Maandag
den 28 December 1829, smorgens om 10 uren, ten huize en her-
berge van A. van Groenendaal, aan den grooten straatweg te
Hoelten onder Gilze, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer
Inspecteur der Domeinen in het 1. ressort, op ten overstaan van
den Heer Burgemeester van Gilze en Rijen, Publiek Verkoopen.

11 Kavelen Schaarhout in de Bosschen ten Rijen onder Gilze.

10 Kavelen Eiken-Boomen aldaar.

10 Kavelen Sparren en Dunsel aldaar.

3 Kavelen Schaarhout op de Hoeve van Hoelten onder Gilze.

20 Kavelen Sparren en Dunsel in 't Mastbosch aldaar.

15 Kavelen Schaarhout op de Dominale Goederen onder Alphen.

en 14 Kavelen Eiken en Beuken Boomen aldaar.

De konditien van Verkoop liggende van heden af, dagelijks
ten Kantore van voornoemden Agent voor een ieder ter lezing,
terwijl, bij den Dominale Plantagemeester A. H. van Opstall, in
het Ulvenhoutsbosch onder Ginneken, nadere informatie te be-
komen zijn.

Breda, den 7 December 1829.

De Agent voornoemd,
M. S M I T S.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal op donderdag
den 24 December 1829, smorgens om 9 uren, ten Gemeentehuize
van Ginneken en ten overstaan van den Heere Burgemeester al-
daar, publiek den minsteisschende aanbesteden.

6 Perceelen Spit- en Spawerk in het Mastbosch onder 's Prinsen-
hage en Ginneken.

18 dito in het Ulvenhoutsbosch onder Ginneken en Gilze.

en 4 dito in het Mastbosch te Hoelten, onder Gilze.

De Konditien van Aanbesteding liggende van heden af, terwijl
dagelijks ten Kantore van voornoemden Agent voor een ieder ter
lezing, bij de Plantagemeesters in de Mast- en Ulvenhoutsche
Bosschen, nadere informatie te bekomen zijn.

Breda, den 7 December 1829.

De Agent voornoemd,
M. S M I T S.

GEREGTELIJKE VERKOOPING

Men zal, op vrijdag, den 11den December 1829, negen en
twintig, des voormiddags ten elf uren, op de groote Markt
te Breda, publiek en op geregteijk gezag, eenige
aanzienlijke MOBILAIRE GOEDEREN, bestaande
in een K A B I N E T, S P I E G E L, T A F E L en
S T O E L E N, en hetgeen verder te woorschijn zal worden
gebracht.

De Verkooping geschiedt tegen kontante betaling.

Théâtre Français.

Mr. SAINT-EMERY, élève de Talma, Machine-Dansant, 1re actri-
ce du Grand Théâtre de Lyon, et les auteurs de la troupe du
Théâtre Royal de la Haye donneront, Mardi prochain le 8
Decembre une 1re représentation de OTHELLO, ou le MAURE
de VENISE, Tragedie en 5 actes et en vers de Dumas. (Monst. St.
Exner remplira le rôle d'Otello.)

Le Spectacle sera terminé par une 1re représentation de AVANT,
PENDANT et APRES, esquisse historique de M. de Saint-Emery et
Rochet. Avant, Comédie; Pendant, Drama; Apres, Vaudeville.

On commencera à 6 heures précises.

PREMIERES PLACES. Premières, 1 : 20. Secondes, 0 : 60.